

PLANNER VOOR DE

EXPAT & EMIGRANT

Voorzieningen

Verzekeringen

Medisch

Meenemen

JOHO.NL

www.expatsverzekering.nl

EmigrerenNaarhetBuitenland.nl - Expatsverzekering.nl

JoHo support centers in Nederland: Utrecht, Leiden, Amsterdam, Rotterdam, Groningen, Den Haag
JoHo support centers wereldwijd: Brazilië, Kenia, Peru, Thailand, Zuid-Afrika & 30 andere landen

---

Inhoudsopgave:

Inleiding: Expats & Emigranten

1. Zorgverzekering en reisverzekering: wel of niet uitschrijven uit het GBA?
2. Financiële planning: sparen, nabestaanden, pensioen
3. Sociale voorzieningen
4. Fiscale aspecten bij emigratie
5. Welke verzekeringsmogelijkheden biedt JoHo?
6. Collectieven Buitenlandverzekering - voor bedrijven, vrijwilligerswerkorganisaties, stichtingen en verenigingen
7. Financiële risico's voor familieleden en nabestaanden van expats en emigranten bij langdurige ziekte en overlijden
8. Diploma's en getuigschriften
9. Onderwijs voor kinderen
10. Gezond blijven
11. De Bagage
12. JoHo Checklist lang verblijf in het buitenland

INLEIDING: EXPATS & EMIGRANTEN

Overall ter wereld kom je Nederlanders tegen die zijn neergestreken omdat ze de mooiste plekjes op aarde hebben ontdekt, de liefde van hun leven zijn tegengekomen of een andere draai aan hun leven wilden geven. Sommigen van hen hebben een eigen ontwikkeling- of natuurbeschermingsproject, een taalschool, een hotel of een reisorganisatie opgezet en zijn onder andere JoHo steunpunt. Daarnaast zijn er uiteraard nog talloze Nederlanders die voor enkele maanden, jaren of voorgoed in het buitenland gaan wonen en werken voor een lokaal of Nederlands bedrijf. Waar je ook ter wereld wilt gaan wonen of werken, je kan altijd bij JoHo terecht voor hulp, tips, informatie en allerlei producten en diensten.

JoHo is haar emigratie- & expatservices sterk aan het uitbreiden. In de JoHo Centers vind je o.a. meer:

- Informatie over financiële en verzekerings-consequenties van lang verblijf in het buitenland
- Taal- en Cultuurtrainingen
- Speciale boeken en gidsen
- Expatverzekeringen
- speciale artikelen voor iedereen die voor langere tijd naar het buitenland vertrekt e.d.

JoHo heeft zich tot doel gesteld (o.a. via haar buitenlandse centers) een internationaal netwerk op te zetten van Nederlandse expats en emigranten met bedrijven en bedrijfjes in den vreemde. Graag brengen we je met hen in contact.

FAQ LANG VERBLIJF BUITENLAND & VERZEKERINGEN

Zie het schema & de *JoHo Verzekeringwijzer bij lang verblijf in het buitenland* in de JoHo centers & op verzekeringeninhetbuitenland.nl

1. Ben ik wel of niet verplicht een zorgverzekering in Nederland aan te houden in 2009?
2. Wat moet je doen als je je zorgverzekering wilt opzeggen omdat je naar het buitenland vertrekt?
3. Wat zijn de risico's en wat hebben wij tot nu toe meegemaakt?
4. Hoe kan je voordelig verzekerd naar het buitenland als je je zorgverzekering moet aanhouden?
5. Waarom toch een lang op reis/stage/vrijwilligersverzekering als je al een doorlopende reisverzekering of ziektekostenverzekering met werelddekking hebt?
6. Wat gebeurt als ik eerder terugkom?

1. Ben ik wel of niet verplicht een zorgverzekering in Nederland aan te houden?

Ondanks vele onduidelijkheden, vele regels en de soms tegenstrijdige informatie die her en der wordt gegeven, blijkt in praktijk dat je bij een langdurig verblijf in het buitenland bij de volgende omstandigheden geen zorgverzekering in Nederland mag of hoeft aan te houden:

- 1) indien je 3 maanden of langer betaalde werkzaamheden verricht of stage loopt (mét loon/contract) in het buitenland (voor een buitenlandse werkgever en uitgeschreven uit NL, voor een Nederlandse werkgever zit het weer anders). Eén van de redenen hiervoor is dat je belastingplichtig wordt in het land waar je werkt als je daar een vast loon ontvangt. *(Dit blijkt uit de bepalingen van het Besluit Uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen 1999, KB 746/98, par.3, art.2.)*

-
- 2) indien je bent uitgeschreven uit het GBA (Gemeentelijke Basis Administratie / Bevolkingsregister) omdat je langere tijd naar het buitenland gaat. Veel verzekeraars gaan er dan vanuit dat je geen ingezetene meer bent, en beëindigen de zorgverzekering. Formeel gezien moet je je uitschrijven uit het GBA als je langer dan acht maanden in een kalenderjaar niet in Nederland verblijft. Een bewijs van uitschrijving is echter altijd niet genoeg om je lopende zorgverzekering op te zeggen. Meer informatie over het uitschrijven bij het GBA vind je verderop in deze planner.

Let op: Er zijn veel verschillende situaties die bepalen of je je Nederlandse zorgverzekering moet aanhouden of juist stop kunt zetten. Dit is de beknopte versie van de meest voorkomende situaties (stand van zaken begin 2009). Een uitgebreidere versie is te vinden op onze website: verzekeringeninhetbuitenland.nl (en een klein deel bij het onderdeel over de achtergronden). Je kunt natuurlijk contact opnemen om jouw specifieke situatie voor te leggen en om verder advies te krijgen. (071-5131357)

2. Wat moet je doen als je je zorgverzekering wilt opzeggen omdat je naar het buitenland vertrekt?

- Het is belangrijk om te weten dat je huidige zorgverzekeraar de uitvoerende instantie is en de uiteindelijke beslissing neemt of je je zorgverzekering mag/moet stopzetten.
- Neem contact op met de zorgverzekeraar omtrent je situatie en plannen.
- Wees erop voorbereid dat je bij je zorgverzekeraar verwarrende of zelfs tegenstrijdige antwoorden kan krijgen. Het kan dus de moeite waard zijn meerdere malen contact op te nemen met de verzekeraar over jouw situatie.
- Bereid het contact met je verzekeraar dus goed voor! En noteer bij voorkeur namen van de personen met wie je spreekt en data van contactmomenten.
- Leg je contact met de verzekeraar bij voorkeur vast via brief en/of e-mail, zodat er achteraf geen onduidelijkheden ontstaan over jouw situatie.
- Heb je tijd genoeg met plannen en wil je problemen en onduidelijkheden voorkomen, zorg dan dat je aan het einde van het jaar, voor je vertrekt, je lopende zorgverzekering overzet op één van de zorgverzekeringen die via JoHo lopen. Dan kunnen wij als tussenpersoon optreden.

3. Wat zijn de risico's en wat hebben wij tot nu toe meegemaakt?

Er zijn twee controlemomenten bij de zorgverzekeraar; bij vertrek én bij terugkomst in Nederland. Het komt helaas wel eens voor dat de zorgverzekeraar bij terugkomst in Nederland bij de aanmelding opeens 'moeilijk' gaat doen over de eerdere stopzetting van de zorgverzekering. Je loopt dan het risico dat je bij terugkomst in Nederland alsnog met terugwerkende kracht voor de periode dat je weg bent geweest premie moet betalen met als je echt pech hebt daarbovenop een boete van 130%. Er zijn mogelijkheden om deze problemen te voorkomen, regel dus bij vertrek alles goed:

- Leg je contact met de verzekeraar bij voorkeur vast via brief en/of e-mail, zodat er achteraf geen onduidelijkheden ontstaan over jouw situatie. Zie ook voorgaande stuk onder "2."
- Sluit je zorg- en reisverzekering af via JoHo. JoHo Insurances kan je helpen alles goed te regelen met de zorgverzekeraar, om te voorkomen dat je (later) een onterechte boete krijgt. Houd er rekening mee dat als de boete terecht is (bv als je hebt gelogen), ook JoHo niet veel meer kan doen.

4. Hoe kan je voordelig verzekerd naar het buitenland als je je zorgverzekering moet aanhouden?

Zoals gezegd is de zorgverzekeraar de instantie die de beslissing neemt over je zorgverzekering. Het kan voorkomen dat je bijna een volledig jaar naar het buitenland gaat en je zorgverzekering in Nederland aan moet houden. Er zijn dan mogelijkheden die aansluiten bij je plannen.

Je kunt als aanvulling een goede reisverzekering afsluiten, zoals de Special ISIS Extra. Deze verzekering dekt dan de spoedeisende medische kosten in het buitenland, zodat dit niet onder je eigen risico van je zorgverzekering valt. Als je echt lang weg gaat, en de basisverzekering moet aanhouden, dan kunnen je je basisverzekering eventueel "uitkleden" (geen aanvullende pakketten, hoog eigen risico), en aanvullen met de Special Isis.

Een andere optie is een zorgverzekering met een aanvullend pakket met uitgebreide (buitenland)dekking. Hiervoor betaal je meer premie, maar, afhankelijk van je pakket, zijn je medische kosten tegen kostprijs verzekerd en eventuele vaccinaties en malariatabletten ook. Vraag bij JoHo naar de mogelijkheden. Omdat je medische dekking in het buitenland al goed genoeg is, kun je een goedkopere reisverzekering afsluiten.

Maar we zijn er nog niet. Als je namelijk een groot deel van een kalenderjaar in het buitenland verblijft is de kans groot dat je gedurende deze periode geen inkomen hebt vanuit Nederland. Daarom heb je recht op zorgtoeslag als je je Nederlandse zorgverzekering aanhoudt (uitgebreide informatie op www.toeslagen.nl).

Houd wel rekening met de volgende punten als je kiest voor bovenstaande opties:

- 1) Als je niet een heel kalenderjaar in het buitenland bent dan heb je gedurende je periode in Nederland de rest van het jaar een hoog vrijwillig eigen risico en geen aanvullende pakket.
- 2) Alleen per 1 januari, en soms ook als je stopt bij je werkgever, en je hebt een collectieve ziektekostenverzekering, kan je overstappen naar een andere zorgverzekeraar en/of de dekking van je zorgverzekering aanpassen. In de overige maanden kan dit meestal niet.

Mail of bel JoHo als je vragen hebt over je buitenlandplannen en de zorgverzekering: insurance@joho.nl of 071-5161276

5. Wat gebeurt er als ik terugkom?

Bij terugkomst in Nederland kun je je weer inschrijven bij de gemeente en je daarna aanmelden voor een zorgverzekering. De zorgverzekering gaat in op het moment dat je weer verzekeringsplichtig bent geworden, meestal de datum van (her)inschrijving. Door de verplichte acceptatie voor de zorgverzekering heb je ook geen problemen met aanmelding en nabehandelingkosten, etc. Bij de aanvullende pakketten kan er, afhankelijk van het gewenste pakket, wel een medische selectie plaatsvinden. Dit komt echter nog weinig voor, vaak alleen bij de allerduurste pakketten en de duurdere tandartsaanvullingen.

Sluit de nieuwe zorgverzekering af via JoHo!:

- 1) Wij regelen (voor zover mogelijk) dat je je bij terugkomst niet met terugwerkende kracht (en een boete) verplicht moet verzekeren. Dit gebeurt namelijk soms onterecht! Indien het terecht is dan kunnen ook wij dit natuurlijk niet voorkomen.
- 2) Indien je er voor toekomstige reizen echt niet onderuit komt, dan regelen wij een goed en voordelig pakket (zorg, eventueel aanvullend pakket + aanvullende flexibele voordelige reisverzekering) als alternatief!
- 3) We kunnen je ook helpen met eventuele andere verzekeringen voor in Nederland, zoals auto-, inboedel- en rechtsbijstandsverzekeringen. Kijk voor een overzicht op www.verzekeringeninnederland.nl.

Hulp van JoHo

JoHo kan je met bovenstaande zaken behulpzaam zijn en heeft meerdere zorgverzekeringen, reisverzekeringen en internationale / expat verzekeringen in het aanbod die geschikt zijn voor jouw situatie. In deze planner vind je meer informatie, kijk op verzekeringeninhetbuitenland.nl of bel naar 071-5161276. Mailen kan ook naar insurance@joho.nl

Achtergronden en administratieve zaken bij een lang verblijf of emigratie naar het buitenland

Inhoud

- Zorgverzekering en reisverzekering, wel of niet uitschrijven uit het GBA?
- Uitschrijven uit het bevolkingsregister
- Inschrijven op ander adres in Nederland
- De gevolgen van uitschrijving uit het bevolkingsregister

Definities, begrippen en overige zaken mbt verzekeringen in verband met lang verblijf in het buitenland

- Zorgverzekering & werelddekking
- Aanvullende verzekeringen (geen ziektekosten)
- Boete
- Particulier verzekerd en terugkomst in Nederland
- Zorgtoeslag
- No caim en (vrijwillig) eigen risico

Zorgverzekering en reisverzekering, wel of niet uitschrijven uit het GBA?

Als je langdurig in het buitenland verblijft, je uitschrijft bij de gemeente en/of ook inkomsten hebt vanuit het buitenland, vervalt de Nederlandse zorgverzekering. Ook andere gebruikelijke verzekeringen (reisverzekering, aansprakelijkheid, etc) vervallen meestal door uitschrijving bij de gemeente. Hier volgt meer informatie.

Uitschrijven uit het bevolkingsregister

- Indien je langer dan 2/3 van een jaar (acht maanden) in het buitenland verblijft, hoor je je officieel uit te schrijven uit de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA, voorheen bevolkingsregister);
- Dit kan gewoonlijk tot uiterlijk 5 dagen voor vertrek naar het buitenland, maar vraag het voor de zekerheid even na bij de gemeente waar je staat ingeschreven. Gemeentes hebben namelijk de gewoonte er soms een

“eigen” beleid op na te houden. Je kunt je afmelden bij de afdeling burgerzaken van de gemeente. Daar staan de persoonsgegevens van alle Nederlandse staatsburgers in de Gemeentelijke Basisadministratie;

- Afmelden kan schriftelijk of persoonlijk. Een formulier invullen met een kopie van je paspoort is voldoende. Let op: niet alle afdelingen van de verschillende gemeentes zijn even up to date!;
- De controle op de verplichte uitschrijving is minimaal. In de praktijk zijn veel mensen voor lange periodes in het buitenland, terwijl ze in Nederland staan ingeschreven. Wel kan het voorkomen dat een gemeente, via bijvoorbeeld de belastingdienst, wordt getipt dat je lang in het buitenland verblijft. In een dergelijk geval zal je worden verzocht je te melden. Mocht je nog belang hebben bij je inschrijving (bijv. je staat op een wachtlijst voor een huurwoning) dan dien je dus ‘even’ over te vliegen;
- De gemeente stelt ook de belastingdienst op de hoogte van je nieuwe adres in het buitenland. De belastingdienst stuurt je dan een formulier 'Opgaaf informatie over verhuizing naar het buitenland'. Hierin kan je ook het adres van je zaakwaarnemer opgeven en machtiging voor belastingdienst regelen. Je kan dit formulier ook bij de belastingdienst opvragen en opsturen zodra je vertrekt. Als je je bij de gemeente uitschrijft, wordt het vaak nogmaals opgestuurd;
- Net als bij het aanvragen van een visum moet je vaak een (nieuw) adres opgeven terwijl je dat nog niet hebt. Je kan een adres opgeven van de plek waar je als eerst heen wilt, zorg dan wel dat je dat kan overleggen/vermelden.

Inschrijven op ander adres in Nederland

- Ook al heb je je uitgeschreven uit het bevolkingsregister, je kan je wel inschrijven op een brief- of postadres. Iemand met alleen een brief- of postadres is geen inwoner van de gemeente. De daadwerkelijke bewoners op hetzelfde adres hoeven dan ook geen extra gemeente- of zuiveringsbelasting te betalen, meer informatie hierover kun je vinden via de afdeling Burgerzaken in je eigen gemeente (let op: niet alle afdelingen van de verschillende gemeentes zijn even up to date!).
- Het is niet verplicht je in te schrijven in de gemeente van je brief- of postadres.

De gevolgen van uitschrijving uit het bevolkingsregister

- Uitschrijving uit het bevolkingsregister (GBA) betekent niet dat je geen Nederlander meer bent.
- Je behoudt gewoon je Nederlandse paspoort.
- Je behoudt gewoon je burger service nummer als je bent uitgeschreven.
- Na uitschrijving uit het bevolkingsregister heb je geen recht meer op zaken als bijstand, huursubsidie, AOW, kinderbijslag, ANW en de arbeidsongeschiktheidsuitkering e.d.
- AOW: voor ieder volledig jaar (tussen je 15de en 65ste) dat je in het buitenland verblijft, word je 2% gekort op je uiteindelijke AOW uitkering (voor zover daar tegen die tijd nog wat van over is).
- Voor de gevolgen binnen de verschillende regelingen kan je contact op nemen met de betrokken instanties.
- Voor een aantal verzekeringen (AOW en ANW) kun je je vrijwillig verzekeren bij de Sociale Verzekeringsbank. Dit moet binnen een jaar na vertrek geregeld zijn. Zie svb.nl. De premie is afhankelijk van je inkomen, met een minimumpremie voor het geval je geen inkomen/weinig inkomen hebt.
- Sommige landen vereisen een bewijs van je uitschrijving als je daar echt langere tijd wilt verblijven en/of je wilt inschrijven.
- Lopende verzekeringen: een aantal verzekeringen geven geen dekking meer indien je bent uitgeschreven (aansprakelijkheidsverzekering, doorlopende reisverzekering). Voor sommige andere verzekeringen kan het zijn dat het risico anders is (door leegstand of onderhuur meer risico voor woonhuisverzekeringen). Geef dit dus door aan de betreffende verzekeraars! De ene verzekeraar gaat hier soepeler mee om dan de andere, sommige verzekeraars stoppen gewoon de verzekering en geven geen dekking of alternatief. Overstappen is lastig, duur of soms onmogelijk op zo'n moment. Het is dus wat dat betreft ook voor je “gewone” verzekeringen van belang bij een flexibele verzekeraar je verzekeringen af te sluiten, om dergelijke problemen te voorkomen.
- Let er ook op dat je eventuele zorgtoeslag komt te vervallen, indien je niet meer in aanmerking komt voor de zorgverzekering. Zet dit dus tijdig stop indien je die had aangevraagd!

Definities, begrippen en overige zaken m.b.t. verzekeringen in verband met lang verblijf in het buitenland

Zorgverzekering & dekking in het buitenland

De zorgverzekering biedt een beperkte dekking buiten Nederland. Binnen de EU is de dekking voor spoedeisende hulp vanwege EU-regels redelijk goed (maar niet gelijkwaardig aan de Nederlandse dekking). Soms is er ook dekking buiten de EU, vaak echter niet of beperkt. De Nederlandse zorgverzekeraar gaat bij het uitkeren van een bedrag voor gemaakte medische kosten in het buitenland vaak uit van Nederlandse prijzen (soms zelfs die voor gecontracteerde zorg, dus nog lager) voor een vergelijkbare medische behandeling. Dit is in veel gevallen ontoereikend! Bedenk dat er ook in de "goedkope/ arme" landen duurdere klinieken zijn om je te helpen. Soms kan je door een verzekeraar (om goed behandeld te worden) naar een buurland worden getransporteerd, waar een betere en ook duurdere gezondheidszorg is. In aanvullende pakketten is er meestal extra dekking, maar ook dit is vaak gemaximeerd tot 200% van het Nederlandse tarief (dus geen kostprijsdekking) en voor een maximaal aaneengesloten periode.

Aanvullende verzekeringen (geen ziektekosten)

Naast een kostprijsdekkende verzekering voor medische kosten in het buitenland is het verstandig dat je je ook verzekerd voor andere onvoorziene omstandigheden. Denk daarbij aan het verlies of beschadigen van bagage, repatriëring i.v.m familieomstandigheden, SOS kosten, ongevallen dekking en wettelijke aansprakelijkheid. Voor dit soort zaken kun je een reisverzekering afsluiten.

Boete

Zij die tijdens hun verblijf in het buitenland een zorgverzekeringplicht hebben, maar hier niet aan hebben voldaan, kunnen een boete krijgen bij terugkeer naar Nederland. De boete kan maximaal 130 procent van de nominale premie per onverzekerde maand bedragen, naast de normale premie die met terugwerkende kracht moet worden betaald.

Zorgtoeslag

Zolang je een zorgverzekering hebt in Nederland, heb je in principe recht op zorgtoeslag. Of iemand zorgtoeslag krijgt en tot welk bedrag hangt af van zijn of haar inkomen. Kijk op toeslagen.nl voor meer informatie hierover. De zorgtoeslag kan je als maandelijks voorschot aanvragen, en als je dat niet doet wordt het automatisch verrekend bij je belastingaangifte. Zodra je verzekeringplicht vervalt, stopt natuurlijk ook je recht op zorgtoeslag. Informeer de belastingdienst hier tijdig over.

No claim en (vrijwillig) eigen risico

De no-claim werd op 1 januari 2008 afgeschaft. Het verplicht eigen risico is een bedrag dat verzekerden moeten betalen als zij medische kosten maken. Het gaat om een bedrag van maximaal 155 euro. Het verplichte eigen risico geldt niet voor huisarts, verloskundige zorg, kraamzorg en voor jeugdpakket tandheelkundige zorg voor jongeren tot 22 jaar. Het eigen risico geldt voor alle andere zorg uit je zorgverzekering (dus niet voor de zorg uit je aanvullende verzekeringen).

Een rekenvoorbeeld: stel je maakt van zorg gebruik voor een totaalbedrag van 700 euro. Je betaalt dan je volledige eigen risico: 155 euro. Plus natuurlijk je premie. Je zorgverzekeraar betaalt 545 euro (700 euro – 155 euro).

Naast het verplichte eigen risico kan je ook voor een vrijwillig eigen risico kiezen. Dit verlaagt je maandelijks premie. Als je medische kosten maakt, dan tellen de kosten eerst mee voor het verplicht eigen risico, daarna voor het eventuele vrijwillige eigen risico. Alleen als het gaat om kosten die niet meetellen met het verplichte eigen risico, zoals het consult van de huisarts, tellen de kosten direct mee met het eventuele vrijwillige eigen risico.

Teksten ontleend aan o.a. belastingdienst.nl, SVB.nl, uwv.nl, en tips van JoHo expats. Kijk ook op de specifieke websites voor de meest recente info of mail naar insurance@joho.nl

2. Financiële planning: sparen, nabestaanden, pensioen

Indien je naar het buitenland gaat, vallen (afhankelijk van de bestemming) veel zekerheden en sociale voorzieningen weg. Denk aan een nabestaandepensioen, ANW (Nabestaandenuitkering), bijstandsuitkeringen, AOW opbouw, en andere zaken. Aangezien een buitenlandavontuur toch al spannender is en meer onzekerheden geeft dan een carrière in Nederland, kan het geen kwaad vooraf goed over alle financiële risico's na te denken.

2.1 Sparen

Indien je buitenlandse werkgever(s) geen pensioenopbouw mogelijkheden bieden, kan het in sommige situaties verstandig zijn om gewoon maandelijks een bedrag opzij te zetten. Vaak heeft een Nederlandse bank / verzekeraar de voorkeur, omdat het systeem in NL wereldwijd toch één van de meest zekere is. Dit sparen kan op een spaar- of beleggingsrekening, afhankelijk van uw situatie, plannen en mogelijkheden.

Eventueel gecombineerd met een verzekering, zeker als er nabestaanden zijn. Indien er geen nabestaanden zijn, kan het juist meer rendement opleveren om te kiezen voor sparen zonder uitkering bij overlijden!

Daarnaast is onder meer van belang het moment van aangaan overeenkomst (i.v.m. vertrek buitenland), vermogensrendementheffing (vervalt i.h.a. na 5 jaar) en andere zaken.

2.2 Nabestaanden

Indien een hoofd kostwinnaar wegvalt, lopen de nabestaanden een groot financieel risico. Meestal valt het inkomen voor een groot deel weg, omdat buiten Nederland de sociale voorzieningen meestal veel minder zijn. Denk aan een nabestaandenpensioen, ANW, bijstandsuitkeringen, opbouw AOW etc. Om de risico's te beperken, zijn er diverse mogelijkheden, gericht op Nederlanders in het buitenland. Alhoewel een advies altijd gebonden is aan de persoonlijke situatie, kan men denken aan de volgende **opties**:

- Overlijdensrisico verzekering / levensverzekering
- Nabestaandenverzekering (alleen collectief)
- Spaarplan (zie hierboven)

Pensioen

Pensioen is gekoppeld aan lokale fiscale mogelijkheden. Indien het land waarin je werkt geen mogelijkheden biedt, dan kan je het beste alternatieven zoeken in spaarmogelijkheden. Door periodiek geld opzij te zetten, kan een doelbedrag worden gespaard, wat later voor pensioen gebruikt kan worden. Dit periodieke betaling zal niet fiscaal aftrekbaar zijn. Maar indien van het gespaarde bedrag een lijfrente uitkering wordt aangekocht, dan zal deze niet belast worden. Ook is het gespaarde bedrag eventueel voor andere doeleinden beschikbaar.

Internationale pensioen polis – bedrijven.

Deze "pensioen-pot" kan worden meegenomen naar het buitenland. Alle (nationale en internationale) pensioenstortingen voor de werknemers kunnen hierin worden gedaan. Je behoudt dan één pensioenpolis in plaats van vele verschillende polissen in verschillende landen! Voor bedrijven die vaak en langdurig meerdere werknemers naar buitenlandse vestigingen sturen. Deze optie is alleen mogelijk voor multinationale bedrijven.

Advies zal altijd afhankelijk zijn van de situatie van het bedrijf. Neem bij interesse contact met ons op: insurance@joho.nl.

Pensioenmogelijkheden particulier

De Expatverzekering "Expatplus" biedt aanvullende mogelijkheden voor pensioenopbouw.

3. Sociale voorzieningen

In Nederland is er veel geregeld op het gebied van sociale voorzieningen en arbeidsongeschiktheid. Zo heb je recht op een uitkering indien je door ziekte of ongeval (deels) je werk niet meer kunt uitvoeren. Je krijgt dan onder voorwaarden een (aanvullende) uitkering om het inkomensverlies op te vangen. In een aantal "ontwikkelde" landen is dit ook het geval. Soms heeft een werkgever iets geregeld, maar vaak is er niets geregeld. Binnen het aanbod van JoHo bieden het Goudse Expat Pakket en Expatplus (aanvullend op de ziektekosten) een particuliere Arbeidsongeschiktheidsverzekering voor in het buitenland. Zie het overzicht voor meer informatie.

Enmaal woonachtig en/of werkend in het buitenland vallen sommige sociale voorzieningen weg die in Nederland heel normaal en soms zelfs verplicht zijn. Deze voorzieningen zijn vaak gebonden aan werk in Nederland of soms al door enkel woonachtig te zijn in Nederland. Te denken valt onder meer aan (de lijst hieronder is niet compleet):

- Arbeidsongeschiktheid - WIA
- Algemene Nabestaande Wet - ANW
- Algemene Ouderdomswet - AOW
- Werkloosheid - WW
- Pensioen opbouw

3.1 Arbeidsongeschiktheid - WIA

De WIA (voorheen WAO) regelt onder voorwaarden een uitkering indien je (deels) arbeidsongeschikt raakt. Ondanks dat in Nederland de regeling steeds meer wordt ingeperkt, heb je onder voorwaarden nog steeds recht op een uitkering. De WIA is echter altijd gebaseerd op het inkomen uit werkzaamheden. Indien geen inkomen uit werkzaamheden wordt verkregen dan is er ook geen recht op een uitkering.

Bij verhuizing naar het buitenland en verandering van werkgever hangt het van de wetgeving in het nieuwe woonland af in hoeverre een uitkering bij arbeidsongeschiktheid is geregeld. Informeer hier naar bij de nieuwe werkgever! In veel landen is echter helemaal niets geregeld of dien je dit zelf te regelen. Arbeidsongeschiktheid is soms bij te verzekeren. Dit kan bijvoorbeeld los of aanvullend binnen de Goudse Expatriate Pakket Polis en (enkel aanvullend) bij de internationale ziektekostenverzekering Expatplus. Zie voor beide verzekeringen de JoHo website: expatverzekering.nl

---

Indien je Nederland verlaat om te reizen of om zonder inkomen uit werkzaamheden in het buitenland te gaan wonen, dan is er niets geregeld met betrekking tot arbeidsongeschiktheid. Om toch het financiële risico te beperken na een ongeval kan eventueel een hoge ongevallen verzekering worden afgesloten. Dan volgt een eenmalige uitkering als het gevolg van invalide raken of overlijden. Dit is natuurlijk niet hetzelfde als een arbeidsongeschiktheidsuitkering, maar geeft wel een buffer voor moeilijke tijden.

De WAO is op 1 januari 2006 vervangen door de WIA, de Wet Werk en Inkomen naar arbeidsvermogen. Op werkenaarvermogen.nl vindt u informatie over de WIA. Belangrijke verschillen met de WAO zijn dat een uitkering pas wordt gegeven vanaf 35% arbeidsongeschiktheid (voorheen vanaf 15%) en dat een werkgever meer moet betalen naarmate meer werknemers arbeidsongeschikt raken.

Uitgangspunten:

Uitkering vanaf 35% AO: dit betekent dat er pas een uitkering volgt indien iemand >35% arbeidsongeschikt is.

Wachttijd (bv 90 dagen): een uitkering volgt nadat je 90 dagen ziek / arbeidsongeschikt bent. Vaak kan je kiezen uit wachttijden van 90 dagen, 180 dagen en 1 jaar. Hoe langer de wachttijd, hoe lager de premie.

Jaarrente: dit is het te verzekeren bedrag. De regel is dat maximaal 80% van het salaris als jaarrente meeverzekerd kan worden.

Stijgend of gelijkblijvend: de uitkering (en ook de premie) kan jaarlijks stijgen met de index. Dit zorgt ervoor dat een eventueel langdurige AO uitkering zijn waarde min of meer behoudt.

3.2/ 3.3 Algemene Nabestaanden Wet (ANW) en Algemene Ouderdoms Wet (AOW)

In Nederland is iedereen verplicht verzekerd voor de ANW en de AOW, ongeacht of je wel/ geen inkomen ontvangt. Word je door de overheid uitgezonden, dan ben jij (en je eventuele partner en/of kinderen) ook verplicht verzekerd. Word je door een bedrijf uitgezonden of ga je werken voor een bedrijf in het buitenland, dan ben je meestal niet meer verzekerd voor AOW/ANW. Voor ieder jaar (tussen je 15de en 65ste) dat je niet in Nederland bent ingeschreven word je 2% gekort op je uiteindelijke AOW uitkering. Indien je niet verplicht bent verzekerd, dan kan je je alsnog via de Sociale Verzekeringsbank (svb.nl) bijverzekeren. Maar dat is, afhankelijk van je inkomen, soms duur.

De AOW-korting is ook op te vangen door sparen (zie ook onder het onderdeel pensioen). Daarnaast kan het zijn dat je in je nieuwe woonland ook vergelijkbare rechten opbouwt. Informeer daar naar en bewaar alle papieren hierover, zeker als je tijdelijk in het buitenland woont. Anders weet je tegen de tijd dat je 65 bent niet meer wat je moet.

ANW: deze wet geeft recht op een nabestaandenuitkering, bij overlijden van de verzekerde (mits deze natuurlijk verzekerd was), voor de partner/samenwonende indien hij/zij:

- jonger is dan 65 en een kind verzorgt jonger dan 18 jaar, of
- voor tenminste 45% arbeidsongeschikt is, of
- geboren is voor 1950.

Niet verzekerd zijn op het moment van overlijden betekent dus geen uitkering voor de nabestaanden. Onverzekerd zijn is bij te verzekeren via de SVB of (deels) op te vangen door een (tijdelijke) overlijdensrisico verzekering. Informeer ook naar de wetgeving in het nieuwe woonland.

3.4 Werkloosheidswet (WW)

Wanneer je werkloos wordt kun je het verlies aan inkomen voor een bepaalde periode opvangen met een WW-uitkering. Dit is per land verschillend (of niet) geregeld. Bijverzekeren is moeilijk en vaak zelfs onmogelijk. Het UWV heeft voor sommige omstandigheden bijverzekermogelijkheden, zie hier onder.

3.5 Vrijwillig bijverzekeren Werkloosheid, Arbeidsongeschiktheid en Ziekte via het UWV

Tot slot het UWV, voor een enkeling mogelijk interessant. Het UWV biedt, indien je in loondienst werkt, de mogelijkheid tot vrijwillig bijverzekeren voor werkloosheid, arbeidsongeschiktheid en ziekte. Dit is echter beperkt mogelijk, alleen in de volgende 4 situaties is bijverzekeren mogelijk:

- woonachtig in NL, werkzaam in het buitenland, en niet verplicht verzekerd in NL.
- woonachtig in het buitenland, je verplichte verzekering is geëindigd, en je gaat aansluitend werken voor een Nederlandse onderneming in het buitenland (max. 5 jaar).
- je gaat werken voor in het kader van ontwikkelingsamenwerking (onder voorwaarden)
- je gaat werken voor een volkenrechtelijke organisatie (onder voorwaarden)

Het UWV kan dus NIETS voor je betekenen indien:

- je in het buitenland voor een buitenlandse onderneming gaat werken
- je zelfstandig werk gaat zoeken in het buitenland
- je zelf een onderneming wilt opzetten in het buitenland

Arbeidsongeschiktheid en langdurige ziekte is via JoHo Insurances particulier en collectief goed te verzekeren. Zie ook elders in deze planner.

In Nederland staan sociale voorzieningen op een hoog niveau, ondanks dat de overheid op vele regelingen aan het bezuinigen is. Laat het eventueel (gedeeltelijk) wegvallen van voorzieningen echter geen belemmering zijn voor een reis of verhuizing naar het buitenland. Bedenk dan dat de bevolking in het land waar je gaat wonen die voorziening dan ook niet heeft en toch gelukkig is. En anders maar een iets lager pensioen in ruil voor meer ruimte, een andere cultuur, minder files, een beter klimaat, een groter huis en/of nieuwe mogelijkheden?

3.6 Lokaal verzekeren?

Lokaal verzekeren kan soms, bijvoorbeeld in verband met werk. Er zit echter een aantal nadelen aan lokaal verzekeren. Er is bijvoorbeeld geen dekking voor de heen- en terugreis, reizen buiten het land waar je verblijft, repatriëring (om medische redenen of familieomstandigheden), vooraf en na afloop van de werkzaamheden, vaak beperkte dekking voor ziektekosten, geen dekking voor (nabehandeling) kosten bij terugkomst in NL. Behandeling van langdurige ziektes kan niet in Nederland, naar wens bevallen in NL is evenmin mogelijk. Ook overkomst van familie bij ernstige ziekte is niet gedekt. Daarnaast zijn de polisvoorwaarden in een andere taal, is schade claimen lastiger en bij verhuizing naar een ander land is weer iets anders nodig.

4. Fiscale Aspecten bij emigratie

Als je in een ander land gaat wonen, is er meestal sprake van emigratie. Het woord 'meestal' duidt erop dat niet in alle gevallen bij het verlaten van Nederland sprake is van emigratie. Er zijn situaties waarbij er voor de belastingheffing geen sprake is van emigratie. In die situaties blijft de Belastingdienst je als inwoner van Nederland beschouwen. De volgende informatie over de gevolgen van emigratie voor de belastingen is dan niet voor jou bedoeld.

Om vast te stellen of er sprake is van emigratie, is het met name van belang om te weten waar je woont. De vraag waar je woont, is in het algemeen eenvoudig te beantwoorden. Er zijn echter situaties die minder eenvoudig te beoordelen zijn. Hoe zit het bijvoorbeeld als je door de week in België woont, maar je gezin blijft in Nederland wonen? Ben je dan emigrant of niet? In dergelijke twijfelgevallen moet bekeken worden met welk land de sterkste persoonlijke band bestaat. Om dat te beoordelen, kunnen de volgende vragen van belang zijn:

- Zijn alle gezinsleden meeverhuisd?
- Heb je de vorige woning aangehouden?
- Heeft de nieuwe huisvesting een tijdelijk karakter (bestaat die bijvoorbeeld uit een hotel of pension)?
- Heb je je bij je gemeente laten uitschrijven?

Het totaal van antwoorden op dergelijke vragen geeft uiteindelijk aan met welk land de sterkste persoonlijke band bestaat. Is dat het buitenland, dan is er pas sprake van emigratie.

Als je twijfelt of je vertrek naar het buitenland geldt als emigratie, neem dan contact op met het belastingkantoor dat voor jou bevoegd is. Meestal is dat het belastingkantoor dat voor jouw woonplaats in Nederland bevoegd is.

Ook als je tijdelijk in het buitenland gaat wonen, kan er sprake zijn van emigratie.

Voorbeeld: Stel dat je door je werkgever voor 3 jaar wordt uitgezonden naar Indonesië. Je gezin gaat mee. Beoordeeld naar de omstandigheden, zal je woonplaats in die 3 jaar Indonesië zijn. Je bent dus geëmigreerd.

Het komt erop neer dat bij vertrek naar het buitenland steeds alle omstandigheden 'gewogen' moeten worden om te kunnen bepalen of er sprake is van emigratie. Bij een vrij korte periode van verblijf in het buitenland zal de conclusie zijn dat jouw woonplaats door jouw vertrek niet is veranderd en dat je voor de belastingheffing nog steeds in Nederland woont. Als je bijvoorbeeld voor een jaar

---

wordt uitgezonden, dan zal je gezin meestal niet meegaan. Ook je woning hou je dan vaak gewoon aan. De Belastingdienst beschouwt je in dat geval niet als geëmigreerd.

Terugkeer binnen een jaar

Als je Nederland verlaat en binnen een jaar weer terugkeert, dan wordt je voor de inkomstenbelasting behandeld alsof je gedurende deze periode toch in Nederland hebt gewoond. Met een jaar wordt bedoeld een periode van 12 maanden, die begint op het moment dat je Nederland hebt verlaten. Deze regeling is niet van toepassing als je aannemelijk kan maken dat je in het andere land als inwoner van dat land aan belastingheffing over jouw inkomen onderworpen bent geweest. De belastingheffing in het andere land moet dan wel vergelijkbaar zijn met de Nederlandse inkomstenbelasting en de daarvoor geldende heffingsgrondslagen. Daarnaast moet de inkomstenbelasting betaald zijn in een land dat voldoet aan een van de volgende eisen:

- Het behoort tot de Europese Unie.
- Het is een van de landen waarmee Nederland een belastingverdrag heeft gesloten, maar niet Zwitserland.

Een manier om aannemelijk te maken dat je in het andere land aan belastingen onderworpen bent geweest, is bijvoorbeeld het overleggen van bescheiden waaruit blijkt dat je in dat andere land als inwoner van dat land belasting hebt betaald over jouw inkomen.

4.1 Ben je na emigratie nog belastingplichtig in Nederland?

Ook na emigratie is het mogelijk dat je nog steeds belastingplichtig bent in Nederland. Je bent dan een zogenoemde buitenlandse belastingplichtige.

Er is sprake van buitenlandse belastingplicht als je na je emigratie inkomsten geniet waarover Nederland op grond van nationale regelingen het recht heeft belastingen te heffen. Dit nationale heffingsrecht kan worden beperkt door de toepassing van internationale regelingen, zoals belastingverdragen. Voorbeelden van dergelijke inkomsten zijn:

- inkomsten uit een dienstbetrekking in Nederland;
- pensioen- of socialenverzekeringssuitkeringen die u vanuit Nederland ontvangt;
- inkomsten uit onroerende zaken die u in Nederland bezit.

Voorbeeld

Je bent naar Duitsland geëmigreerd, maar je blijft in Nederland in dienstbetrekking werken. Dagelijks reis je van je woonplaats in Duitsland naar je werk in Nederland. Op grond van het verdrag tussen Nederland en Duitsland ter voorkoming van dubbele belastingen, heeft Nederland het recht belastingen te

heffen over het loon dat je van je werkgever ontvangt. Je bent dan buitenlands belastingplichtig.

Om te kunnen beoordelen of je na emigratie buitenlands belastingplichtig bent, is het dus van belang of je nog inkomsten vanuit Nederland geniet, waarover Nederland op grond van de Wet IB 2001 het recht heeft belasting te heffen. Dit nationale heffingsrecht kan worden beperkt als er een belastingverdrag van toepassing is.

Welke gevolgen emigratie precies voor je heeft, is afhankelijk van je persoonlijke omstandigheden. Heb je een partner met of zonder inkomen? Emigreert je partner met je mee? Heb je kinderen? Word je na emigratie buitenlands belastingplichtig? Op welk tijdstip emigreer je? In welk land ga je wonen? Enzovoort.

Om te kunnen bepalen wat de gevolgen van emigratie voor je zijn, is het keuzerecht in het jaar van emigratie van belang. Het keuzerecht is een speciale regeling voor personen die niet het hele jaar in Nederland wonen en voor personen die het gehele jaar in het buitenland wonen (buitenlandse belastingplichtigen). De gevolgen voor de belastingheffing zijn afhankelijk van het wel of niet gebruik maken van deze regeling.

Keuzerecht in het jaar van emigratie

In het jaar van emigratie kan je gebruik maken van een speciale regeling. Deze regeling houdt in dat je ervoor kan kiezen om voor het gehele jaar als een inwoner van Nederland in de heffing van de inkomstenbelasting te worden betrokken. Om van dit keuzerecht gebruik te kunnen maken, is het niet vereist dat je na je emigratie buitenlands belastingplichtig bent. Ook maakt het niet uit naar welk land je emigreert.

Het kan financieel voordeliger zijn om van het keuzerecht gebruik te maken. Of dat zo is, is afhankelijk van je persoonlijke omstandigheden.

Als je gebruik wilt maken van deze speciale regeling, dan kan je dit na afloop van het jaar van emigratie aangeven op het aangiftebiljet M. Het aangiftebiljet M is een speciaal aangiftebiljet voor belastingplichtigen die niet het gehele jaar in Nederland hebben gewoond.

Zoals gezegd ben je niet verplicht om gebruik te maken van het keuzerecht. Er zijn na emigratie dan ook verschillende scenario's mogelijk:

- Je bent na emigratie niet buitenlands belastingplichtig en maakt geen gebruik van het keuzerecht.
- Je bent na emigratie buitenlands belastingplichtig en maakt geen gebruik van het keuzerecht.

-
- Je bent na emigratie buitenlands belastingplichtig en maakt gebruik van het keuzerecht.

4.2 Conserverende aanslag bij emigratie

Als je naar het buitenland vertrekt, kunnen er bijzondere regelingen voor de inkomstenbelasting gelden. Zijn een of meer van deze bijzondere regelingen op jou van toepassing, dan zal de Belastingdienst je een aparte aanslag opleggen. Dit is een zogenoemde conserverende aanslag.

De conserverende aanslag wordt berekend door de inkomstenbelasting en premie volksverzekeringen die je verschuldigd bent over je inkomens in box 1, 2 en 3, inclusief het te conserveren inkomen, te verminderen met de verschuldigde inkomstenbelasting en premie volksverzekering over het inkomen in box 1, 2 en 3, zonder het te conserveren inkomen. Over het bedrag van de conserverende aanslag hoef je geen heffingsrente te betalen.

Wanneer kan bij emigratie een conserverende aanslag worden opgelegd?

In onder meer de volgende gevallen kan aan jou bij emigratie een conserverende aanslag worden opgelegd:

- Je hebt in de periode dat je in Nederland woonde, pensioenrechten opgebouwd;
- Je hebt recht op het voordeel uit een kapitaalverzekering eigen woning;
- Je hebt recht op het voordeel uit een lijfrenteverzekering waarvan de premies in het verleden ten laste van het inkomen zijn gebracht;
- Je hebt een aanmerkelijk belang in een vennootschap die in Nederland is gevestigd.
- Ook als je kiest voor toepassing van de belastingregels die gelden voor een inwoner van Nederland, legt de Belastingdienst je een conserverende aanslag op.

4.3 Wat kunnen we nu al regelen m.b.t. de belasting?

Vooraf is er niets te regelen. Na je emigratie krijg je een M-biljet om de belasting af te handelen. Hiervoor moet de belastingdienst een correct adres van jou hebben.

Teksten zijn ontleend aan o.a. belastingdienst.nl, SVB.nl, uwv.nl en tips van JoHo expats. Kijk ook op de specifieke websites voor de meest recente info of mail naar insurance@joho.nl.

5. Welke verzekeringsmogelijkheden biedt JoHo?

Duizenden Nederlanders gaan jaarlijks voor langere tijd naar het buitenland. Een jaar werken in een hotel, een paar jaar door de werkgever uitgezonden worden, een duikschool starten, emigreren of een vrijwilligersproject opzetten. Expats, wereldreizigers, volunteers, emigranten, overwinteraars, ondernemers en renteniers. Verschillende plannen van verschillende mensen, maar allen met dezelfde vraag: hoe moet ik mij verzekeren?

JoHo biedt een groot aanbod aan internationale verzekeringen:

- Medische kosten
- Tandheelkundige kosten
- SOS & repatriëring
- Molest
- Ongevallen uitkering
- Levensverzekeringen
- Uitvaart
- Arbeidsongeschiktheid
- Doorlopende reisverzekering
- Inboedel
- Aansprakelijkheid
- Rechtsbijstand
- Pensioen

Zie ook:

www.expatsverzekering.nl

JoHo is gespecialiseerd in het voorlichten van mensen o.a. op het gebied van verzekeringen. JoHo is één van de weinige organisaties in Nederland waar je internationale en reisverzekeringen van meerdere maatschappijen direct kunt afsluiten en met elkaar kunt vergelijken. Wij gaan hier net als bij onze andere producten en diensten zoveel mogelijk uit van het standpunt dat je moet kunnen kiezen tussen het beste, het voordeligste en het meest gespecialiseerde aanbod.

Waarom een verzekering bij JoHo afsluiten?

- Breed aanbod aan goede en gespecialiseerde verzekeringen.
- Ondersteuning bij problemen met verzekeraar.
- Diverse mogelijkheden tot het combineren van verzekeringen en hulp bij het overstappen naar een andere verzekering.
- Nooit duurder dan direct bij de verzekeringsmaatschappij en soms met extra hoge kortingen.
- Vele vergelijkingsmogelijkheden en deskundig advies om tot een juiste keuze te komen.

- Een groot deel van de verzekeringsinkomsten gaat naar internationale samenwerking en ondersteuning van vele ontwikkelingsprojecten wereldwijd!
- Kortom: flexibel, eerlijk, goed en voordelig.

Uit het gehele verzekeringsaanbod hebben we hier enkele verzekeringen en verzekeringspakketten geselecteerd, op basis van premie, dekking, voorwaarden en maatschappij.

5.1 Oom Global Traveler

Kenmerken:

- Internationale ziektekosten verzekering met een kortlopende variant (tot maximaal 2 jaar en een duurdere langlopende variant. De kortlopende variant is ten alle tijden stop te zetten, de langlopende variant per vervaldatum en bij terugkeer in Nederland.

Voordelen:

- Flexibele verzekering (alle modules los af te sluiten)
- Geen vaste verblijfplaats nodig en geen eisen aan wat je doet (werk, emigreren, reis, niets).
- Geen leeftijdslimiet.
- Je kan vaak terug naar NL met dekking en je kan ook langer dan 30 dagen in NL verblijven
- Molest is standaard mee verzekerd

Nadelen:

- Eigen risico geldt ook voor tandheelkundige kosten.
- Wachtijd zwangerschap van 1 jaar

5.2 Goudse Expatriate Pakket polis

Kenmerken:

- Internationale ziektekostenverzekering en aanvullende verzekeringen (zoals WA, rechtsbijstand, reis, ongevallen, inboedel).
- Eén van de weinige verzekeringen die ook (los) een Arbeidsongeschiktheidsverzekering (buitenland) biedt.

Voordelen:

- "alle" verzekeringen af te sluiten binnen één pakket (ook arbeidsongeschiktheid)
- Uitgebreide dekking en verzekeringsmogelijkheden.
- Aanvullende verzekeringen (zoals WA, rechtsbijstand, inboedel etc. ook los af te sluiten.

Nadelen:

- Looptijd tot maximaal 65 jaar.
- Zwangerschap na 12 maanden gedekt.

5.3 Delta Lloyd Privé Zorgverzekering (buitenland)

Kenmerken:

- Internationale ziektekosten verzekering, waarbij de dekking vergelijkbaar is met de Nederlandse basisverzekering met aanvullend pakket.
- Maximale leeftijd onbepikt, aan te vragen tot 65 jaar.

Voordelen:

- Buitenlandse partner mee te verzekeren.
- Uitgebreide aanvullende dekking mogelijk.

Nadelen:

- Geen aanvullende verzekeringen binnen pakket mogelijk (die kunnen echter wel los/apart binnen een ander pakket worden afgesloten).
- Geen volledige vrije keus voor zorgverlener.
- Administratief slechte/ trage afhandeling.

5.4 Expat plus

Kenmerken:

- Internationale ziektekostenverzekering met diverse aanvullende opties zoals arbeidsongeschiktheid (zeer voordelig), tandheelkundig en ongevallendekking.
- Niet de goedkoopste, maar wel wereldwijd vrije keuze ziekenhuis, 1ste klas dekking mogelijk in privé- en staatsklinieken!

Voordelen:

- Meest uitgebreide dekking mogelijk
- Ook dekking in privé-klinieken, als enige van de genoemde verzekeringen
- Zeer voordelige aanvullende arbeidsongeschiktheidsverzekering mogelijk
- Internationaal voor iedereen met een link met de EU (afkomst, woonplaats of bedrijf).
- Molest en particuliere aansprakelijkheid standaard meeverzekerd.
- Buitenlandse partner is mee te verzekeren.

Nadelen:

- De beste dekking is duur, goedkopere dekkingen binnen deze verzekering hebben beperkingen.
- Zwangerschap na 10 maanden gedekt.

5.5 JoHo Special ISIS

Kenmerken:

- Reisverzekering, indien de plannen onzeker zijn kan deze een goede eerste optie zijn.
- Niet geschikt bij definitieve emigratie.
- Alleen dekking voor spoedeisende medische kosten (indien meeverzekerd).
- Maximale duur 4 jaar, tot 65 jarige leeftijd.

Voordelen:

- Goedkope verzekering en voor grote doelgroep geschikt (met of zonder basis medische dekking, werk, stage, vrijwilligerswerk).
- "Adrenaline"- sport is standaard meeverzekerd.

Nadelen:

- Reisverzekering, max. looptijd 4 jaar en alleen dekking voor onvoorziene spoedeisende kosten.
- Bezoek aan NL 1x per jaar gedekt.

Indien men over wil stappen naar een internationale ziektekostenverzekering moet men hiervoor geaccepteerd worden. Bij ziekte/ medische klachten kan de verzekerde mogelijk (deels) niet geaccepteerd worden.

6. Collectieven Buitenlandverzekering - voor bedrijven, vrijwilligerswerkorganisaties, stichtingen en verenigingen

Grote en kleine bedrijven die veelvuldig werknemers naar het buitenland sturen, kunnen gebruik maken van een collectiviteit. JoHo biedt twee soorten collectiviteiten voor buitenlandverzekeringen:

1) Collectief voor grote groep werknemers die in het buitenland zit. Het bedrijf sluit een contract voor de buitenland ziektekosten verzekering (en eventueel aanvullende verzekeringen), eventueel op maat gemaakt (bij 25 of meer werknemers). Mogelijkheden voor non-select toelatingsbeleid vanaf 5 of meer werknemers!

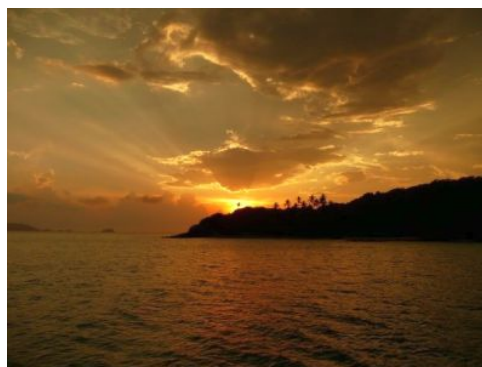
2) Naast een collectief voor een buitenland verzekering, kan dit worden gecombineerd met een collectief voor de basisverzekering in Nederland. JoHo biedt diverse mogelijkheden om werknemers (inclusief gezinsleden!) probleemloos te laten overstappen van de Nederlandse basisverzekering in de buitenlandverzekering, en weer terug in de basisverzekering bij terugkeer in NL.

Voor meer informatie: insurance@joho.nl.

Diverse internationale ziektekostenverzekeringen

We hebben de mogelijkheid tot het afsluiten van diverse internationale ziektekostenverzekeringen en reisverzekeringen, met allerlei verschillende voorwaarden en premies. Teveel om hier te vermelden. Laat weten wat uw situatie is en wensen zijn, dan kunnen wij nagaan of er een andere verzekering is (indien de reeds genoemde niet voldoet) die daaraan voldoet. Zo zijn er verzekeringen die geen leeftijdsgrenzen kennen, vrije keuze van ziekenhuis, en toch een betaalbare premie.

The JoHo Company is niet verantwoordelijk voor fouten, onjuistheden en tussentijdse wijzigingen met betrekking tot deze informatie. Aan deze informatie kunnen geen rechten ontleend worden; voor de exacte dekking verwijzen wij je naar de polisvoorwaarden.

7. Financiële risico's voor familieleden en nabestaanden van Expats en Emigranten bij langdurige ziekte en overlijden

Wonen en/of werken in het buitenland biedt nieuwe mogelijkheden en ervaringen. Vaak is het een groot avontuur. Afhankelijk van de bestemming kan het zijn dat veel sociale voorzieningen wegvallen. Waar je in Nederland (en in meer "welvarende" landen) kunt rekenen op goede sociale voorzieningen, daar ben je in het grootste deel van de wereld zelf verantwoordelijk voor dergelijke zaken. De financiële risico's kunnen groot zijn bij langdurige ziekte en overlijden, zeker als het de kostwinnaar betreft.

1) Ziek worden

Ziek worden heeft 2 mogelijke grote financiële gevolgen:

- a) is de dekking goed, wordt "alles vergoed"?
  - b) wat gebeurt er met het inkomen als je langdurig ziek wordt?
- Ad a) Let er op dat je ziektekostenverzekering:
- geen maximering heeft wat betreft de vergoeding voor de belangrijkste zaken, zoals met name ziekenhuisbehandeling,
  - niet het contract eenzijdig kan opzeggen als gevolg van hoge kosten,
  - de gehele gewenste looptijd (bij emigratie dus levenslang) doorloopt, en niet stopt na een aantal jaar of bij een bepaalde leeftijd, anders krijg je een probleem indien je een ernstige en/of chronische ziekte krijgt,
  - indien gewenst, oa: behandeling in buurland/ Nederland, bij zwangerschap (let op wachttijd), ten tijde van onrust/ negatief reisadvies, privé-klinieken (in sommige landen is dat de "enige" zorg) dekt.
- Ad b) In Nederland is er de ziektewet, die wordt gevolgd door de WIA. In veel landen bestaat dit niet. Sommige werkgevers vergoeden een eerste ziekteperiode, maar dat doen meestal alleen grotere / internationale werkgevers. Maar vrijwel geen enkele werkgever betaald door bij langdurige arbeidsongeschiktheid. Dit risico kan worden meeverzekerd door middel van een internationale arbeidsongeschiktheidsverzekering.

2) Overlijden

Naast de emotionele gevolgen, heeft overlijden ook nog een aantal organisatorische en financiële gevolgen. In Nederland is er vaak (niet altijd!) sprake van een nabestaandenpensioen bij overlijden van een kostwinnaar, daarnaast volgt er, afhankelijk van de omstandigheden, op basis van de ANW een nabestaandenuitkering. Een internationale AOV heeft meestal geen nabestaandenpensioen optie, en bij uitschrijving bij de gemeente vervalt het recht op de ANW. Zo blijven nabestaanden niet alleen met hoge kosten achter, maar ook een verlies van de maandelijks inkomsten!

- a) Regelen en kosten van de uitvaart en eventuele repatriëring naar Nederland
  - b) Verlies inkomsten indien de kostwinnaar overlijdt
- Ad a) De eerste directe kosten betreffen het regelen van de uitvaart. Bij definitieve emigratie vindt dat vaak plaats in het nieuwe woonland. Maar veel Expats (en hun nabestaanden) geven er de voorkeur aan om de uitvaart in Nederland te laten plaatsvinden. Dan komt er naast de kosten van de uitvaart zelf, ook nog een kostenpost voor de repatriëring van het stoffelijk overschot en de familie. Bij een lokale ziektekostenverzekering vallen beide aspecten meestal buiten de dekking. Bij een goede internationale ziektekostenverzekering is er meestal keuze uit vergoeding voor een repatriëring of een lokale uitvaart. Om dit risico te ondervangen, is het mogelijk om naast een goede dekking voor ziektekosten voor vertrek ook een goede uitvaartverzekering te regelen. De juiste dekking (natura, compleet geregeld inclusief repatriëring naar NL of alleen een vergoeding) is afhankelijk van de wensen. Expatverzekering.nl.
- Ad b) Als de kostwinnaar ziek wordt, dekt een AOV gedeeltelijk het verlies van loonkomsten. Bij overlijden is er geen sprake van een AOV uitkering, en indien de betreffende persoon een AOV uitkering heeft, vervalt deze bij overlijden. Dit risico kan het beste worden afgedekt met een levensverzekering. Wat de beste vorm is hangt af van de wensen, plannen en financiële mogelijkheden.

EMIGRATIE-ADVIES.nl

Handige site voor al je emigratie zaken!

8. Diploma's en getuigschriften

Diploma's en getuigschriften met gewaarmerkte vertalingen laten opstellen is aan te raden. Problemen met de erkenning van diploma's in het buitenland of de toegang tot het uitoefenen van bepaalde beroepen komen geregeld voor.

De volgende zaken kunt u regelen om in ieder geval het risico op problemen zo klein mogelijk te maken:

- Erkenning van diploma's via Nuffic/Informatiecentrum Richtlijn Algemeen Stelsel en de Informatie Beheer Groep (IBG). De IBG in Groningen kan zorgen voor (een gedeelte van) het legaliseren van diploma's, dat wil zeggen: ze zo waarmerken dat de overheid van een ander land weet dat ze echt en erkend zijn. Nadat de IBG heeft gezorgd voor de waarmerking, moet het diploma in de meeste gevallen door naar de arrondissementsrechtbank. De rechtbank doet dan de rest van de legalisatie. In andere gevallen moet het diploma door naar het ministerie van Buitenlandse Zaken, die de IBG handtekeningen legaliseert. In de laatste situatie moet het consulaat-generaal van het land van bestemming er ook nog aan te pas komen. Ten slotte levert de IBG ook zogenaamde statusverklaringen voor diploma's lbo, mavo, havo, vwo, mulo en hbs. Gaat het om een mbo-diploma, dan kan je bij COLO, de vereniging van landelijke beroepsopleidingsorganen, terecht.
- Gewaarmerkte kopieën maken. De IBG zorgt ook voor gewaarmerkte kopieën, nodig om aan te geven dat de handtekeningen op de kopie echt zijn.
- Vertaling van diploma's kan je laten verzorgen door o.a. beroepsorganisaties of vertaalbureaus. De Nuffic levert ook 'Diploma beschrijvingen', zogenaamde DB's. Daarin staat, toegespitst op de individuele situatie en in het Engels, wat het genoten onderwijs inhoud.
- Sommige universiteiten en HBO-instellingen leveren een 'Internationaal Diploma Supplement' (of kortweg IDS), dat veel uitgebreider is dan dat van de Nuffic. Dit behoort doorgaans alleen tot de mogelijkheden wanneer men nog bij de onderwijsinstelling ingeschreven is. Het is aan te bevelen dit uiterlijk rond het afstuderen te regelen.
- Informatie opvragen beroeps erkenning binnen de Europese Unie via Nuffic.

- Uitleg regelen in het Engels over de waarde van uw Nederlands diploma's. Beroepsopleiding: COLO, Voortgezet onderwijs: IBG, HBO: Nuffic.
- Uitzoeken met welk buitenlands diploma die van jou te vergelijken is (Nuffic).
- Uitzoeken welke titel je mag voeren (Nuffic).

9. Onderwijs voor kinderen

- Onderwijs voor Nederlandstalige kinderen die tijdelijk in het buitenland verblijven: werldschoon.nl
- Instanties voor informatie: Edufax B.V. – zij biedt onderwijskundige ondersteuning.
- Stichting Nederlandse Onderwijs in het Buitenland (NOB) – de stichting NOB bevordert en begeleidt vanuit Nederland het Nederlandse onderwijs in het buitenland. Zij behartigt de belangen van zowel scholen, leerlingen als ouders.
- Internaat Bouwlust – internaat voor kinderen van ouders die naar het buitenland vertrekken en hun kinderen in Nederland een schoolopleiding willen laten volgen.
- NACEE Netherlands America Commission for Educational Exchange.

9.1 JoHo & Wereldschool

Ga je samen met je kinderen naar het buitenland? Dan biedt de Wereldschool een goed alternatief voor het onderwijs dat anders in eigen land zou worden gevolgd. De Wereldschool verzorgt onderwijsprogramma's voor Nederlandstalige kinderen die in het buitenland verblijven, van peuterpakket tot basisonderwijs tot voortgezet onderwijs. Wereldschool houdt maandelijks voorlichtingsbijeenkomsten, waarin onderwerpen aan de orde komen als: hoe werkt de Wereldschool, de onderwijsprogramma's, Hoe kun je je eigen kinderen lesgeven c.q. begeleiden, welke lesmethoden gebruikt de Wereldschool, hoe verlopen de contacten. **Wereldschool.nl**

10. Gezond blijven

Kom in de JoHo centers de gratis 'How to stay Healthy Abroad' planner halen of kijk op de JoHo site Travelclinic.nl voor info, tips en advies over

Vaccinatie & Malaria advies

- Afspraak maken met de Reisdokter
- Vaccinatieadvies per land
- Vaccinaties & inenting
- Malariapillen (& hoe malaria te voorkomen)

Planning & Onderweg

- Informatie
- Reis & ziektekostenverzekering
- Medische check-up
- Wat moet je meenemen: reisapotheek, medicijndoos
- Reizen en Medicijnen
- (gezondheids) problemen op reis

Gezond blijven

- Hulp -Koorts & Ademhalingssysteem
- De darmen: Reizigersdiarree, Giardiasis & Dysenterie - Oren, ogen, tanden
- Huid - Mentale gesteldheid - Klimaat
- Water - Klamboes - Sex en Reizen - Injecties & Bloedtransfusies

Reisapotheek.nl

- Meenemen op reis
- De ultieme meeneemlijst
- Wat mee te nemen bij speciale reizen en verblijf in het buitenland

Hoe voorkom je dat je gestoken wordt?

- Waar kan je door gestoken of gebeten worden? (zandvliegen / bedvlooien / teken / bloedzuigers / e.d.)
- Muggenwerende kleding
- Klamboes
- Insectenwerende middelen

Insectenwerende middelen & Deet

- Hoeveel flesjes moet ik meenemen en welk percentage Deet is voor mij geschikt?
- Spray, stick, gel of lotion?
- Middelen met Deet
- Juist gebruik van Deet: De hoofdregels
- Kun je ter plaatse middelen met Deet kopen?
- Is Deet gevaarlijk?
- Deet bij kinderen
- Zonnebrand & Deet
- Muggenwerende kleding & Deet
- Andere insecten en Deet
- Muggenmiddelen en informatie van de consumentenbond

Klamboe.nl

- Waarom is een klamboe soms noodzaak en vaak een uitkomst?
- Klamboe meenemen of ter plaatse kopen?
- Welke klamboe?
- De geïmpregneerde klamboe
- Maasgrootte & De "black fly dichte" klamboe
- Polyester of katoenen klamboes
- Eénpunts- vierpunts- driehoekig / wigvormig
- Bevestigen van de klamboe

Where There Is No Doctor

Ben je op zoek naar informatie over specifieke (tropische) aandoeningen, ben je ver uit de buurt van een dokter, moet je zelf een diagnose stellen. Het sinds decennia veel gebruikte boek (ook door tropenartsen zelf) is nu ook online te lezen.

- How to Examine a Sick Person
- How to Take Care of a Sick Person
- Antibiotics: What They Are and How To Use Them
- Instructions and Precautions for Injections
- First Aid
- Skin Problems
- The Eyes
- The Teeth, Gums, and Mouth
- The Urinary System and the Genitals
- Information for Mothers and Midwives
- Health and Sicknesses of Children
- Health and Sicknesses of Older People
- The Uses, Dosage, and Precautions for Medicines
- New Information

Avast een paar tips

- Gezond blijven tijdens je reis of verblijf in het buitenland is uiteraard één van de belangrijkste punten. Voor elke reis dien je dus na te gaan wat je aan medicijnen mee moet nemen en of er andere maatregelen genomen dienen te worden.
- Ga je op reis naar een verre bestemming, vraag dan altijd een persoonlijk advies aan je reisdokter of Travel Clinic, waar ervaren 'reis'-artsen werken (extra advies aan je huisarts is zeker de eerste keer bij een verre reis ook aan te raden!). Dit kost wel wat voorbereiding.
- Zorg dat je op tijd begint met informeren voordat je in tijdnood komt vlak voor je vertrek. Niemand wil gestresst in het vliegtuig zitten! Het beste is om zo vroeg mogelijk hiermee te beginnen en op z'n laatst 6 weken van tevoren. Wil je last minute weg kunnen naar verre bestemmingen, let dan op dat je op tijd bent ingeënt en (indien nodig) op tijd met malariapillen kunt beginnen. In elk van de JoHo Centers ligt een Malaria & Vaccinatiekaart van Travel Alert (die continu wordt bijgewerkt), waar je zelf in kan kijken welke vaccinaties en andere medische voorzorgsmaatregelen je dient te nemen voor je geplande reis.

Afspraak maken met de Reisdokter?

- In de JoHo centers in Rotterdam en Utrecht kan je terecht bij De JoHo Reisdokter. Dit is een gespecialiseerde Travel Clinic waar je door ervaren verpleegkundigen en artsen van advies en vaccinaties kan worden voorzien. Je kan een afspraak maken via reisdokter.nl. Zo kan je na het boeken van een reis, tijdens het verzamelen van de benodigde reisartikelen of na het afsluiten van een reisverzekering direct je vaccinaties halen.

11. De Bagage

Wat je precies nodig hebt, hangt uiteraard af van je bestemming, je woonsituatie, de periode, je persoonlijke voorkeur en je persoonlijke omstandigheden. Hieronder vind je alvast diverse tips en een verkorte versie van JoHo's ultieme meeneemlijst die is samengesteld naar aanleiding van de ervaringen van honderden reizigers, expats en emigranten die lang in het buitenland hebben vertoefd.

De grotere JoHo Centers in Nederland (Leiden, Amsterdam, Rotterdam, Den Haag) hebben de beschikking over een aparte afdeling waar je boeken, gidsen en je uitrusting voor een lang verblijf in tropische en andere landen kunt verkrijgen.

JoHo leden krijgen op vrijwel alle artikelen, gidsen en diensten kortingen.

In de centers kun je tevens de ultieme meeneemlijst met alle tips voor alle soorten reizigers gratis ophalen.

Kijk ook eens op

Meenemen in het buitenland .nl

Reisboek.nl, Klamboe.nl, Reisapotheek.nl

JoHo Checklist Lang Verblijf in het Buitenland

Wat moet je allemaal regelen & wie kan je helpen als je:

- o gaat emigreren
- o gaat werken in het buitenland voor een langere periode

Let wel: uiteraard zijn er bij een kort verblijf minder zaken te regelen dan bij emigratie. Dus maak je eigen keuze.

REIS/BESTEMMING

- o Taal leren
Regelen via: WereldActief
- o Vervoer/tickets regelen / Ophaalservice van het vliegveld
Regelen via: WereldActief of eigen reisbureau
- o Verblijf regelen
- o Activiteiten ter plaatse regelen
Lokale oriëntatie- & cultuurcursus
Regelen via: JoHo & WereldActief
- o Zorg voor een lokaal postadres (hotel/tijdelijk adres)

DOCUMENT / FORMALITEITEN

- o Aanvraag en/of verlenging paspoort (paspoort checken: sommige landen eisen dat uw paspoort bij aankomst nog minimaal een half jaar geldig is).
Regelen via: Gemeente
- o Aanvraag en/of verlenging (internationaal) rijbewijs
Regelen via: ANWB
- o Visumvereisten checken
Regelen via: Visumbureau, ambassade/consulaat
- o Pasfoto's laten maken
- o Uitschrijfbewijs bevolkingsregister (1 tot 5 dagen voor vertrek te regelen) hiermee eventueel zorgverzekering stop zetten.
Regelen via: Gemeente
- o *Gewaarmerkte kopieën maken van belangrijke papieren (notaris, gemeente).*
- o Bewaarservice / datakluis gegevens aanvullen
- o *Kopies van alle belangrijke papieren bij bekende achterlaten*
- o Verblijfsvergunning regelen
Regelen via: ambassade land van vertrek
- o Aanvragen en (laten) opstellen emigratiebiljet (indienen mag tot zes maanden na emigratie)
Regelen via: Belastingdienst en Belastingadviseur
- o Verzamelen inkomens-/vermogensgegevens in verband met opstellen emigratieaangiftebiljet inkomstenbelasting (periode 1 januari tot vertrekdatum)

- o Checken gevolgen voor successierecht, familierecht, erfrecht en huwelijksvermogensrecht. Een scan van je juridische status en de mogelijke risico's in het buitenland kan aan te raden zijn
Regelen via: JoHo Partner

MEDISCH

- o Gezondheidssituatie checken/Medische keuring ondergaan
Regelen via: huisarts, tandarts en of keuringsarts
- o Gezondheidsverklaring laten opstellen + Brief huisarts met medische gegevens (vertaald in de taal van het bestemmingsland of tenminste in het Engels)
Regelen via: huisarts
- o Vaccinaties regelen
Regelen via: JoHo Travel Clinic of andere Travelclinic
- o Extra medicijnen inslaan.
- o Belangrijke medicijnen in je handbagage meenemen

OPZEGGINGEN/AANMELDINGEN EN ADRESWIJZIGINGEN

- o Invullen verhuisbericht postkantoor in verband met automatische doorzending post naar postadres
- o Versturen adreswijzigingen privé- en zakenrelaties (inclusief fiscus, verzekeringen, belastingadviseur, bank, pensioenfondsen etc.)
- o Inlichten van huis- en tandarts, specialisten en ziektekostenverzekeraar
- o Opzeggen onderhoudsabonnementen (cv, geiser, combiketel, schoorsteenveger, glazenwasser etc.)
- o Opzeggen gas, elektriciteit, water, kabeltelevisie, afsluiten telefoon (na verhuisdag), kijk- en luistergeld
- o Opzeggen abonnement op krant, tijdschriften, bibliotheek lidmaatschap, (taal)curcussen, abonnementen op vakliteratuur
- o Opzeggen postbusnummer
- o Overbodige verzekeringen opzeggen

BANK- & GELDZAKEN

- o Openen of opzeggen van bank- en/of girorekeningen (aanvragen/inleveren pasje)
- o Aanvragen internet bankieren
- o Geldovermakingen naar het buitenland en vanuit het buitenland regelen
- o Combineren verschillende bankrekeningen
- o Rente laten bijschrijven
- o Stopzetten/aanmelden incasso's
- o Rente voor- of achteraf betalen
- o Nadenken over effectenportefeuilles (bank of vertrouwenspersoon belasting met beleggingen)
- o Bij vertrek uit Nederland bankrekeningen eventueel omzetten in niet-ingezetene rekening
- o Stopzetten van of aanmelden voor automatische bankafschrijvingen/ machtigingen
- o Contact opnemen met creditcardmaatschappij in verband met creditcardvaluta buitenland
- o Openen/opzeggen safeloket
- o Contant geld of cheques: zorg voor voldoende contanten en cheques indien uw rekening (nog) niet is geopend

VERZEKERINGEN

- o Reisverzekeringen voor in het buitenland afsluiten
Regelen via: JoHo Insurances
- o Verzekering afsluiten voor wereldwijde dekking ziektekosten
Regelen via: JoHo Insurances
- o Aansprakelijkheidsverzekering jegens derden uitbreiden
Regelen via: JoHo Insurances
- o belangrijke documenten (bijv. verzekeringspolis) naar jezelf mailen

EIGEN WONING

- o Tijdig makelaar inschakelen en/of advertentie plaatsen
- o Laten opstellen taxatierapport
Regelen via: makelaar/eigen huis
- o Opzeggen verzekeringen in verband met hypotheek (check eerst de fiscale consequenties): *Regelen via: verzekeraar*
- o Opzeggen verzekeringen in verband met de woning (opstal, inboedel etc.)
Regelen via: verzekeraar
- o Aflossen hypotheek

VERHUUR WONING

- o Tijdig makelaar inschakelen en/of advertentie plaatsen of huur opzeggen
- o Opstellen huurcontract (onderscheid onroerende/roerende zaken)
- o Hypotheekverstrekker op de hoogte stellen van de verhuur
- o Verrekenen jaarlasten met de huurder (servicekosten, onroerende zaakbelasting, rioolrechten, hoogheemraadschap, geld voor het waterverbruik etc.)
- o Ramen en deuren vergrendelen
- o Apparaten die op standby staan (TV e.d.) uitdoen
- o Verwarming checken
- o Planten water geven, uitbesteden
- o Post laten opvangen (indien nodig)
- o Vuilnis legen
- o Afgeven huissleutels
- o Verrekenen jaarlasten (servicekosten, gas, water en elektra)

BELASTINGEN EN SOCIALE VERZEKERINGEN

- o Tijdig contact opnemen met belastingadviseur In Nederland
- o Laten adviseren inzake fiscale planning: denk aan planning van bijvoorbeeld lijfrentes, hypotheekrente, verhuiskostenvergoeding
Regelen via: JoHo partner
- o in het buitenland contact zoeken met belastingadviseur
Regelen via: belastingadviseur
- o Fiscaal aftrekbare posten zoals ziektekosten, schenkingen, rente e.d. voor datum vertrek voldoen; aftrekbare posten in Nederland en buitenland zijn nl verschillend
- o Informeer of 35%-vergoedingsregeling kan worden aangevraagd bij verhuizing naar Nederland (35% van het arbeidsinkomen belastingvrij)
Regelen via: belastingdienst
- o Machtigen van een vertegenwoordiger in belastingaangelegenheden (aanvragen van digiD)
- o Betalen openstaande belastingaanslagen
- o Aanmelden belastingdienst Particulieren/Ondernemingen buitenland te Heerlen indien Nederlandse eigen woning wordt aangehouden
Regelen via: Belastingdienst
- o Controleren/plannen of op grond van een sociaal verzekeringsverdrag of de EU-regeling de Nederlandse of buitenlandse sociale verzekeringen van toepassing zijn gedurende het verblijf in het buitenland
- o Controleren of recht op Nederlandse of buitenlandse kinderbijslag van toepassing is/wordt
Regelen via: Belastingdienst Toeslagen
- o Stel je de vraag; Wat is de pensioenpositie gedurende het verblijf in het buitenland; kan en mag deze doorlopen of zijn er mogelijkheden tot internationale waardeoverdracht en wat zijn de fiscale consequenties

WERK

- o Baan regelen
Regelen via lokale arbeidsmarkt of JoHo Work Abroad Service

- o Vrijwilligerswerk regelen
Regelen via lokale arbeidsmarkt of JoHo Volunteer Abroad Service
- o Arbeidsovereenkomst met of werkgeversverklaring van toekomstige werkgever regelen
- o Werk- en verblijfsvergunning regelen
Ook voor een eventuele partner te verkrijgen via ambassades of consulaten van het land van bestemming.
Sommige landen eisen een gezondheidsverklaring (bijvoorbeeld wat betreft afwezigheid van besmetting met TBC of HIV).
Soms heeft u een verklaring van goed gedrag nodig (af te halen in de gemeente waar u staat ingeschreven).
- o Diploma's en getuigschriften met gewaarmerkte vertalingen laten opstellen: problemen met de erkenning van diploma's in het buitenland of de toegang tot het uitoefenen van bepaalde beroepen komen geregeld voor.
Regelen via: Nuffic. Nuffic informatiecentrum: nuffic.nl, COLO: colo.nl IBG, afdeling Diploma-erkenning en Legalisatie: ib-groep.nl
- o Testament opstellen of wijzigen (al dan niet in verband met buitenlandse fiscale en erfrechtelijke gevolgen)
Regelen via: Notaris
- o Arbeidscontract laten 'reviewen' (toepasselijkheid arbeidsrecht)
Regelen via: JoHo partner

DIVERS

- o Onderwijs voor kinderen regelen
- o Afgeven huissleutels als je huurwoning hebt
- o Terugvragen borg als je huurwoning hebt
- o Inentingsverplichtingen voor huisdieren land van bestemming checken
Regelen via: ambassade/consulaat
- o Quarantaine huisdieren regelen (tijdige actie is vereist)
- o Indien huisdieren niet meegaan: opvang huisdieren regelen
- o Geld voor de trein/bus reis na terugvlucht

THUISBLIJVERS

- o Adressen achterlaten
- o Vluchtnummers doorgeven
- o Paspoort/traveller cheques/pinpas nummers doorgeven of kopieën achterlaten
- o Medische gegevens achterlaten (indien nodig)

MEENEMEN & VERHUIZEN

- o Meeneemlijst checken
Regelen via: JoHo
- o Contact zoeken met een internationale verhuizer of opslag van spullen regelen. Hou bij vervoer over zee rekening met een lange wachttijd.
Regelen via: een van de JoHo verhuis partners

JOHO ONLINE met sites waar je alles kunt vinden over:

SAMENWERKEN

Samenwerkeninhetbuitenland.nl

- Alles over projecten en programma's en faciliteiten op het gebied van internationale samenwerking, Wereldhulpweken

Projectopzetteninhetbuitenland.nl

- Alles over het zelf opzetten van ontwikkelingsprojecten of daaraan bijdragen

HELPEN

Vrijwilligerswerkinhetbuitenland.nl

- de site met meer dan duizend vacatures, achtergronden, oproepen en subsidies voor vrijwilligerswerk in het buitenland. Vrijwilligerswerk in het buitenland voor jong en oud

Wereldhulp.nl

- de site in het teken van hulp en aandacht voor iedereen die zelf in actie wil komen bij één van de ontwikkelingsprojecten die bijdragen aan het halen van de Millennium doelen.

Lesgeveninhetbuitenland.nl

- Alles over onderwijsbanen in het buitenland, tips en de cursus Teaching English as a Foreign language cursus

WERKEN

Carrierebank.nl

- De site voor wie meer wil dan een baan met hoofdpijn en een dik salaris

Betaaldwerkinhetbuitenland.nl

- Site met vacatures, achtergronden en praktische zaken voor een tijdelijke of langdurige carrière in het buitenland

Stagelopeninhetbuitenland.nl

- De site met meer dan duizend vacatures, achtergronden, oproepen en subsidies, voor stages en werkervaringsplaatsen in het buitenland

LEREN

WereldScholier.nl

- De startpagina voor de scholier op zoek naar studie,stage en werkervaring.

Wereldstudent.nl

- De startpagina voor de student op zoek naar studie,stage en werkervaring.

Talenlereninhetbuitenland.nl

- De startpagina voor talen leren in het buitenland

LEVEN

Emigrerennaarhetbuitenland.nl

- De site voor wie zich in het buitenland wil vestigen

Expatinhetbuitenland.nl

- Alles over speciale en voordelige verzekeringen voor wie kort of lang in het buitenland aan het werk gaat: van zakenreis- tot expatverzekeringen

REIZEN

Reizeninhetbuitenland.nl

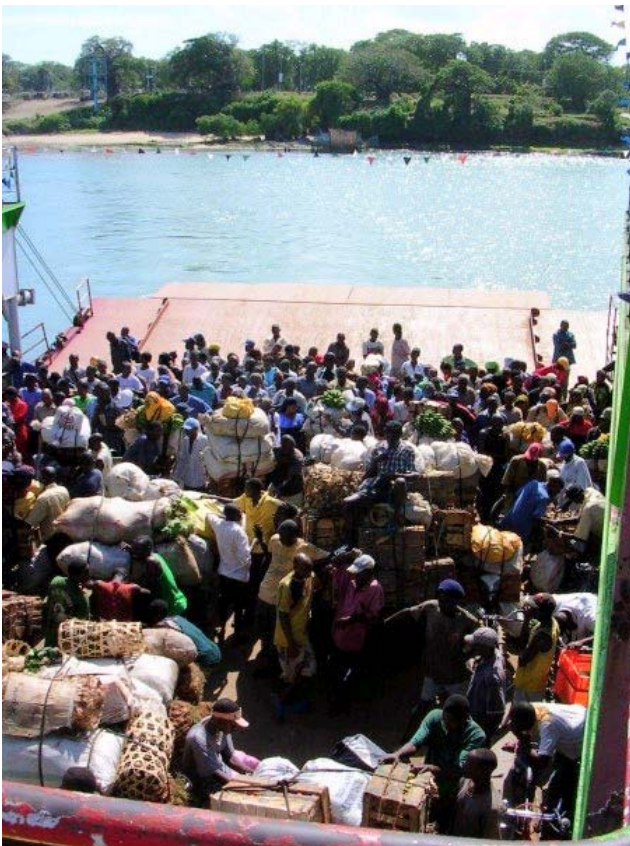
- De reisvoorbereidingsite met honderden pagina's om je te oriënteren en voor te bereiden op je korte of lange reizen

Reisorientatie.nl

- Alles wat je nodig hebt om je volgende reisbestemming uit te kiezen met reiservaringen en bestemmingswijzers

Wereldreis.nl

- praktische informatie voor je lange of wereldreis

REGELLEN

Expatverzekering.nl

- Over verzekeringen bij emigratie of langdurig verblijf in het buitenland

Verzekerdinhetbuitenland.nl

- Over speciale en voordelige verzekeringen voor kort en lang verblijf in het buitenland. Van wereldreisverzekering, stage-buitenlandverzekering tot doorlopende reisverzekering

Problemenopreis.nl

- Hoe kan je redelijkerwijs voorkomen dat je in de problemen raakt en je zo goed mogelijk voorbereiden voor het geval je toch in de problemen komt?

VerzekeringeninNederland.nl

- De specialist in veilige en voordelige verzekeringen

SHOPPEN

Meeneemlijst.nl

- De site van de reisartikelen- & tropenstore met informatie en artikelen voor je avontuurlijke plannen.

Reisapotheek.nl

- Alles op het gebied van gezondheid en verzorging op reis

Reisboek.nl

- Alles over reisgidsen, kaarten en alle Lonely Planets

JoHo vestigingen & winkels

JoHo Support Centers Nederland: Dé unieke centers waar je alles kunt boeken en zoeken voor je internationale dromen en daden: van 'wereld'reis tot 'wereld'baan

Den Haag:

- 1000m² (vanaf april 2009) in De Poort aan de Paviljoensgracht (250m van de Grote markt & de Bijenkorf, 10 min lopen van Hollands Spoor & Centraal station)
- Naast de muziekzaal waar dagelijks internationaal talent te staat te spelen vind je er een theater met toneelvoorstellingen, een wereldse bar en op zaterdag een kleurrijke fair trade snuffelmarkt.

Leiden:

- 300m²: Stille Rijn 8 + 9a. Let op: verhuizing in september 2009 naar de Stationsweg

Amsterdam:

- 300m²: Taksteeg 8, bij Spui (tussen Kalverstraat en Rokin).

Rotterdam:

- 500m²: Korte Hoogstraat 11 (tussen Koopgoot & Blaak) met JoHo Travel Cafe

Utrecht:

- St. Jacobsstraat 273 (7 min. lopen van Centr.Station, straat onder Bijenkorf: 200 meter richting TIO en Gamma)

Groningen:

- 40m²: Nieuwe Boteringestraat 20 (beperkt aanbod)

Tilburg, Maastricht, Nijmegen:

- JoHo & WereldActief desk bij Books4life.nl

Enschede:

- WereldActief desk bij Activity International

JoHo support centers wereldwijd:

De meest bezochte: Argentinië, Bolivia, Brazilië, China, Costa Rica, Curaçao, Ecuador, Ghana, Guatemala, Honduras, India, Indonesië, Kenia, Malawi, Namibië, Nepal, Oeganda, Panama, Peru, Sri Lanka, Suriname, Thailand, Zambia, Zuid Afrika